

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izdaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglas po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Intrige Londona in Rima

Problem sporazuma med Francijo in Nemčijo

Iz Pariza smo prejeli pretekli teden vesti, ki so nam potrdile to, kar smo že davno na tihem tudi sami slutili: da so v Evropi državniki, katerim bi bila konsolidacija naše celine neljuba, posebno pa bi jim prekrizal račune neposredni sporazum med Francijo in Nemčijo. Kdor je zasledoval politiko Anglije in fašistične Italije glede razoroževanja in zahtev Nemčije, si nikoli ni mogel biti na jasnem, kaj prav za prav hočeta, če ni že takoj mislil na Francijo. Anglija in Italija sta zadnja leta korak za korakom pomagali Nemčiji, istočasno pa skušali oslabilo Francijo. Toda tudi njuna pomoč Nemčiji nikoli ni bila dovelj jasna, kar je spet dokazovalo, da ni bila iskrena in so se za vsem skrivali le nameni razdruževanja in slabljenja tako Francije kakor Nemčije! Spomnimo se le reparacij in vsega, kar je sledilo do razoroževanja, pakta štirih itd.! Anglija je postopala svojevrstno, Italija ji je pa sekundirala. Nastajale so nemogoče situacije, ki jih po zakonih logike ni bilo mogoče spraviti v sklad s tistimi cilji, ki so se — **oficielno** oznanjali.

Sedaj je pa Pariz na glas povedal: Anglija in Italija hočeta, da sta Francija in Nemčija medsebojno sprti! Anglija je vodila vedno tako politiko, katere cilj je bil oslabilo vsako evropsko velesilo, kakor hitro se je Londonu zazdelo, da postaja močnejša, kakor je njemu prav. V svetovni vojni se je postavila na stran Francije in Rusije proti Nemčiji samo zato, ker ji ni prišlo naraščanje nemške moči v mednarodnem koncertu, posebno pa na morju in v kolonijah. Toda istočasno, ko se je skupaj s Francijo in Rusijo borila proti Nemčiji, je tudi že pazila na to, da Rusija ne bi izšla iz vojne preveč močna. Zlasti se je pa bala, da bi zasedla Carigrad in ga obdržala. Angleške operacije v Dardanelah so bile po mnenju večine sveta le političen manevr. Če bi bili Angleži hoteli, bi bile Dardanele padle, a tudi Rusi bi bili lahko prišli v Bospor in Carigrad. A tudi izid Rusije iz vojne z boljševizmom je bil, če ne že delo, pa vsaj želja Londona. Tako je Anglija dosegla, da se je hkratu iznebila Nemčije in Rusije. Preveč je pa po njenem mnenju med tem narasla moč Francije, zato je iskala načinov in sredstev, kako bi jo oslabilo. Našla je — **podpiranje premagane Nemčije na škodo zmagovite Francije!**

Zvesta načelu izigravanja evropskih velesil je Anglija storila vse, da izvede svoje načrte in ostane odločujoča, dominantna moč. Zato je pričela koketirati

tudi z Italijo, ki naj bi na eni strani pomagala slabiti Francijo in njene zaveznike, na drugi strani pa tudi Nemčijo, da se ne sporazume s Francijo in se ne razvije preko mere, posebno pa, da ne priključi Avstrije. Italiji je ta angleška pomoč dobrodošla, ker ji je edina omogočila uveljavljanje v veliki evropski politiki. Brez nje ne bi bilo italijanskih intrig na Balkanu, še manj zveze Rim, Dunaj, Budimpešta. Sporazum med Parizom in Berlinom bi pomenil zato tako za Anglijo kakor za Mussolinijevo Italijo najhujši poraz. Obe velesili bi se silno okrepili in vpliv Londona ter Rima v Evropi bi ugasnil. Anglija ne bi več mogla biti vrhovna razsodnica in posredovalka, Italija bi pa izgubila na mah vse svoje s tolikim trudom zgrajene pozicije na Balkanu in v Podonavju. Po vodi bi šel tudi ves revizionizem. Italija bi postala velesila zadnje vrste, kakor je bila pred svetovno vojno, ko nikjer ni mogla uveljaviti svoje lastne politike. Zato je pač razumljiv strah, ki se je polotil Londona in Rima, ko je Pariz odkrito povedal, da je doumel njune namene in ko je nemški veleposlanik von Köster predlagal Barthouju neposredna pogajanja in sklenitev nenapadnega pakta za dobo desetlet let.

Tako ve sedaj Pariz in vemo tudi mi, kdo je tisti, ki ovira, nameno ma ovira konsolidacijo Evrope in zlasti pomirjenje na Reni. Bo pa iz tega spoznanja izvajal tudi nujno potrebne konsekvence? Izključno ni, a prenašati se tudi ne more in ne sme, kajti od teorije zblizanja z Nemčijo do dejanskega zblizanja ni tako kratka pot, kakor bi kdo utegnil misliti. Za tako zblizanje je potreben sporazum, ki bo vseboval vsa sporna vprašanja, a teh ni malo. Preteklost se kljub dobri volji za to ne da izbrisati kar preko noči; potrebne so velike, množične priprave, a ustvariti se mora na obeh straneh tudi za to potrebno psihološko vzdušje. Naposled pa tudi ne gre le za Francijo in Nemčijo, marveč tudi za Nemčijo ter francoske zaveznice Belgijo, Poljsko, Češkoslovaško, Romunijo in Jugoslavijo. Sporazum bi moral objeti vse! Barthoujevo potovanje v Varšavo, Prago itd. je gotovo posvečeno tudi temu vprašanju, in dokler se ne vrne v Pariz in dokler se ne sestane v Ženevi spet urad razorožitvene konference, ne moremo pričakovati večje akcije v tej smeri. Koncem koncev pa vendarle ni tako nemogoče, da se ne bi nekega dne, morda prej kot si mislimo, zgodilo to, česar se London in Rim bojita: **zblizanje in spoprijateljstvo Pariza in Berlina!** — r.

Francoski zunanji minister v Varšavi

LOUIS BARTHOUE JE PRISPTEL V VARŠAVO SINOČI. — BANKET PRI BECKU. — DANAŠNJA POSVETOVANJA.

VARŠAVA, 23. aprila. Včeraj ob 18. uri je prispel semkaj francoski zunanji minister Louis Barthou. Na kolodvoru so ga sprejeli šef protokola grof Romer, šef kabineta ministrstva zunanjih zadev Dembicki, diplomatski zastopniki zavezniških držav ter številni zastopniki politične javnosti in varšavske francoske kolonije. Pred kolodvorom je bila zbrana velika množica občinstva, ki je Barthouja navdušeno pozdravljala. Poljski zunanji minister general Beck je priredil zvečer svojemu francoskemu tovarišu na čast slavnostni banket, katerega so se udeležili vsi vodilni politiki poljske republike. Beck je na banketu pristrčno pozdravil Barthouja, ki se je za po-

zdrav zahvalil in naglašal tradicionalno zavezništvo in prijateljstvo obeh narodov. Danes so se pa pričela posvetovanja Barthouja z Beckom in ostalimi poljskimi državniki, ki se nanašajo na vsa, sedaj aktualna vprašanja splošnega značaja, kakor tudi na vprašanja, ki se tičejo specielno Francije in Poljske. Vsi poljski listi posvečajo Barthoujevemu obisku dolge članke, pisane zelo simpatično.

TURŠKI LETALCI OBIŠČEJO RUSIJO.

ANKARA, 23. aprila. Anatolska agencija poroča, da je 5 turških letal iz Sinopa odletelo v Sevastopol. Letala so nadaljevala polet proti Moskvi.

Misija Fulvia Suvicha v Londonu

Suvich je bil včeraj dopoldne v Parizu, zvečer pa je prispel v London — Italijanski komentarji in novi napadi na Francijo ter malo antanto

LONDON, 23. aprila. Italijanski zunanji podtajnik Fulvio Suvich je prispel včeraj ob 9.50 v Pariz ter se ob 10. uri napotil k ministrskemu predsedniku Doumerqueu. Pri njem je ostal eno uro. O čem sta državnika razpravljala, ni znano. Ob 12.20 se je odpeljal v London, kamor je prispel sinoči. Sprejeli so ga zastopniki zunanega ministrstva, med njimi tudi lord Eden. V Londonu ostane Suvich tri dni in se bo sešel z vsemi angleškimi vodilnimi državniki.

RIM, 23. aprila. Tukajšnji politični krogi spravljajo Suvichevo potovanje v London v zvezo z obiskom francoskega zunanjega ministra Barthouja v Varšavi in Pragi in pri tem naglašajo, da so smotri obeh državnikov povsem drugačni. Trdijo, da ni Suvicheva misija omejena samo na diskusijo o razorožitvenem vprašanju in o vprašanjih, ki zadevajo srednjo Evropo. »Tribuna« in še nekateri drugi listi pričakujejo, da bo Suvich kot predstavniki Italije, sprejet tudi pri Macdonaldu in siru Simonu ter da bo z njima razpravljal o situaciji na Daljnem vzhodu v zvezi z novim pokusom Japonske, da bi spravila Kitaj-

ske pod svojo kontrolo. »Tribuna« šmatra Suvichev obisk v Londonu za zelo velik političen dogodek, ki utegne odpreti novo široko obzorje izmučenim Evropi. List piše namreč, če bo Anglija pokazala razumevanje za realno in modro ter dalekovidno politiko Mussolinija, ne bo uspešna samo akcija za rešitev razorožitvene konference, marveč se bodo pri italijanskem načrtu celo uspešno izvedle nove akcije v podonavskih deželah in se bo končno podkrepila tudi neodvisnost Avstrije. »Tribuna« meni, da bi bila na ta način za vedno odstranjena nevarnost, da bi se Evropa balkanizirala in da bi obenem le na ta način mogla kompaktno nastopiti proti nevarnosti z Daljnega vzhoda. Na čelo te akcije pa bi se morala skupno z Italijo postaviti tudi Anglija. List obžaluje, da omalovažuje Francija tako široko obzorje italijanske politike in da z obema rokama sprejema v Parizu nositelja balkanizacije Titulesca in se spušča v neke akcije, ki ne morejo Evropi nikdar zajamčiti trajnega in pravičnega miru. V vrste teh francoskih akcij spravljajo »Popolo d'Italia« tudi obisk Barthouja v Varšavi in Pragi.

Najstrašnejša rudniška katastrofa na Balkanu

V KOKANJU V BOSNI JE PRI EKS PLOZIJI PLINA V ROVU IZGUBILO ŽIVLJENJE 138 RUDARJEV.

BEOGRAD, 23. aprila. V soboto je nastala v državnem premogovniku v Kokanju v Bosni, eksplozija plinov, ki je porušila glavni, 800 m dolgi in 200 metrov podzemljno ležeči rov. V rovu je ostalo 140 rudarjev, od katerih so rešili živa samo dva. Do sinoči so izvlekli izpod ruševin že 79 trupel, a zdi se, da so izgubljeni tudi vsi ostali, tako da bo znašalo celokupno število žrtv strašne elementarne katastrofe 138 rudarjev, med katerimi je tudi nekaj Slovencev. Reševanje je bilo ves čas

po nesreči neprekinjeno in zares junško. Včeraj sta prispela v Kokanj tudi minister za socialno politiko dr. Fran Novak in minister za gozdove in rudnike Ulmansky. Nekateri ubiti rudarji zapuščajo celo kopico otrok, celo do deset. Vlada je že nakazala za prvo pomoč in preskrbo vdov ter sirot potrebno vsoto, a zbirajo se tudi zasebni darovi. V Kokanju je nepopisna žalost, saj je to doslej največja rudniška katastrofa ne le v Jugoslaviji, marveč sploh na Balkanu.

Papen zahteva kolonije

LONDON, 23. aprila. Tukajšnja »Sunday Chronicle« objavlja članek nemškega podkancelarja von Papena, ki se ukvarja z nemško potrebo po kolonijah. Papen pravi, da potrebuje vsaka industrijsko visoko razvita država kolonije zaradi dobave sirovin in koloniziranja svojih odvisnih ljudi. Versajska pogodba je odvzela Nemčiji vse kolonije in ker ne more nikjer razširiti svojih mej, je prisiljena na izseljevanje svojih ljudi. Zahteva Nemčiji po kolonijah zato ni vprašanje prestopa, temveč resnične potrebe, kajti pomisliti je treba, da je danes strnjeno 65 milijonov Nemcev v manjših mejah, kot so bile predvojne. Zato mora zahtevati kolonije iz golih življenjskih interesov.

Vladna kriza v Španiji?

MADRID, 23. aprila. Predsednik republike Alcala Zamora je odgodil podpis zakona o amnestiji. Sprejel je predsednika vlade Lerrouxa in mu izjavil, da hoče počakati na razjasnitev sedanjega političnega položaja. Kakor se zadržuje, bo Lerrouxova vlada v celoti odstopila, in

sicer zaradi nesoglasij med njenimi člani, zlasti s tremi ministri, ki zahtevajo energičnejših ukrepov proti levici in desnici. Veliko pozornost je vzbudila tudi včerajšnja manifestacija klerikalcev pred parlamentom. Udeležilo se je 25.000 ljudi, katerim je govoril njihov voditelj Gil Robles, napadel marksiste in zahteval zase vlado.

JEVTIČ SE VRAČA IZ ANKARE.

CARIGRAD, 23. aprila. Predvčerajšnjim popoldne je jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jevtič z gospo v spremstvu turškega poslanika v Beogradu g. Alija Hajdarja beja in drugih odličnih osebnosti obiskal muzeje in ostale znamenitosti mesta. Včeraj popoldne pa se je Jevtič udeležil izleta na Bajuk Ado, zvečer pa ga je sprejel vasijski patrijarh Zotios. Po sprejemu je ob 21.45 odpotoval s simplomskim ekspresom iz Carigrada v Sofijo.

OBSODBA V BUKAREŠTI.

BEOGRAD, 28. aprila. Vojno sodišče v Bukarešti je obsodilo več obtožencev zaradi zarote proti kralju in državi. Tri najst jih je bilo obsojenih na 10 let težke ječe, med njimi obsojeni častniki pa bodo izgubili svoje položaje.

Dnevne vesti

Lep družabni večer

Maistrovih borcev

Počastitev jubileja osvoboditelja Maribora.

V soboto zvečer je priredila Zveza Maistrovih borcev pri »Orlu« družabni večer v proslavo 60letnice rojstva svojega častnega in dosmrtnega predsednika, divizijskega generala v p. g. Rudolfa Maistra. Prostorna velika spodnja dvorana je bila pri pogrnjenih mizah docela zasedena. Družabnega večera so se udeležili tudi zastopniki snujoče se Legije koroških borcev, predstavniki oblasti, med njimi poveljnik 45. pehotnega polka generalštabni polkovnik g. Glišić, bivši Maistrov soborec podpolkovnik g. Vaupotič, okrajni glavar g. dr. Seneković in nadalje zastopniki raznih nacionalnih organizacij, med njimi g. dr. Miloš Vauhnik za NO.

Prisrčno slovesnost je otvoril predsednik zveze g. Malenšek. V toplem pozdravnem nagovoru je omenil, da so se zbrali borci, da proslavijo 60letnico rojstva onega moža, ki ni bil samo prerok in pesnik, marveč voditelj našega naroda v burnih, toda veličastnih dneh našega osvobojenja in zedinjenja. General Maister je zbral slovenske fante v tistih zgodovinskih dneh in jih popeljal v boj proti sovražniku, ki nam je hotel, čeprav poražen, odtrgati lep kos slovenske zemlje. Govornik se je v svojem nagovoru spominjal tudi Srbov in Hrvatov, ki so z našimi fanti krvaveli na koroških poljanah, v zibelki slovenske zemlje, kjer še danes čaka vojvodskega prestol na slovenskega kneza. V bratski slogi je krvavel takrat naš narod in zmagal. V vznesenih besedah se je spominjal slovenskega poveljnika generala Maistra, njegovega lepega življenjskega jubileja in junakov, ki so padli za naše osvobojenje. Govornik je napil jubilaru in so se njegovi napitnici v viharjem navdušenju pridružili vsi navzoči, spomin padlih pa so počastili s trikratnim: Slava!

Veličasten je bil trenutek, ko je predsednik g. Malenšek v imenu borcev prisegel: »Vsi, ki smo ostali, prisegamo, da bomo branili vsako ped naše zemlje do zadnje kaplje krvi. Ko nas bo poklical naš kralj pod vojaško zastavo, bomo šli vsi v boj za obrambo domovine. Branili jo bomo, ker jo ljubimo in ker hočemo skovati njeno boljšo bodočnost.«

Nato je Maistrov borec g. Julij Guštin v stvarnih besedah obrazložil delovanje zveze koroških legionarjev, g. Staudeger pa je pozdravil navzoče v imenu koroške legije. Iz njegovih izjav je izžarela volja za čim tesnejše sodelovanje z Zvezo Maistrovih borcev. Gledališki zbor je nato zapel Maistrovo koračnico, ki jo je spenil učitelj g. Mohor. Pesem je vsem navzočim tako ugajala, da so jo morali večkrat ponoviti.

Po uradni delu se je razvila zelo animirana in prijetna zabava, pri kateri sta prepevala pevski zbor Glasbene matice in Drave. Bil je lep večer, ki bo ostal vsem, ki so se ga udeležili, v trajnem spominu.

Izredni občni zbor Zveze Maistrovih borcev. Včeraj dopoldne je bil v veliki dvorani pri »Orlu« izredni občni zbor Zveze Maistrovih borcev, za katerega je bilo med članstvom veliko zanimanje, kar je pokazala tudi veličastna udeležba. Udeležili so se zborovanja tudi zastopniki Legije koroških borcev in zastopniki nekaterih povabljenih nacionalnih organizacij. Občni zbor je vodil predsednik zveze g. Malenšek. Na dnevnem redu sta bili dve važni točki, in sicer združitev Zveze Maistrovih borcev z Legijo koroških borcev in kolektivnem pristopu Zveze Maistrovih borcev k Zvezi bojnikov. Ker so se pojavila deljena mnenja glede združitve s koroško legijo in ker je imel pri tem tehtne pomisleke tudi sam g. general Maister, ni prišlo do prvotno zamišljene združitve Zveze Maistrovih borcev s koroškimi legionarji. Soglasno pa je bil sprejet sklep, da bosta obe organizaciji delovali v najtesnejših stikih in podpirali druga drugo. Pri predlogu o kolektivnem pristopu Zveze Maistrovih borcev k Zvezi bojnikov pa se je razvila daljša in zelo živahna debata, v katero je poseglo več govornikov. Ker

so bila tudi glede tega predloga mnenja zelo različna, je bil predlog odložen za dnevni red.

Velikega skladatelja Hugolina Sattnerja zadnja pot. Veličasten je bil pogreb velikega slovenskega skladatelja o. Hugolina Sattnerja, ki so ga položili včeraj na ljubljanskem pokopališču pri Sv. Križu k večnemu počitku. Od samostana, kjer je truplo velikega pokojnika ležalo na poti, se je po blagoslovitvenih obredih razvil dolg sprevoz, kakršne le redko vidi Ljubljana. Pogreba so se mimo ogromne množice ljudstva udeležili zastopniki skoro vseh slovenskih pevskih društev. Zastopana je bila tudi mariborska Glasbena Matica, ki je položila na pokojnikov grob krasen venec.

Iz učiteljske službe. Po službeni potrebi so premešeni Ambrož Rusjan iz Dornave v Vuzenico, Rudolf in Angela Žnideršič iz Leskovca k Sv. Rupertu pri Celju in Oroslav Železnik iz Srednje Bistrice v Prekmurju v Znojbi pri Litiji.

Brezposelnim absolventom državne trgovske akademije. Uprava Mariborske sokolske župe bo priporočala namestitve absolventa državne trgovske akademije, ki je več srbohrvaščine in nemščine in ki je agilen Sokol. Reflektanti naj takoj zaprosijo župno upravo za podrobnejša pojasnila.

Camille Saint-Saens (1835—1921) izgovori Kamil Sen-San) s pada k najgenialnejšim franc. skladateljem. Njegove skladbe odlikuje močna samoniklost, v njih srečavamo mnogo novih in učinkovitih kombinacij in efektov, ki temeljijo na suverenosti, s katero komponist obvladuje večglasnost in instrumentalni aparat. O njem se je Richard Wagner ob neki priliki izrazil: »To je najboljši muzik svoje dobe!« Mnoge njegove skladbe potrjujejo resničnost teh besed, Saint-Saens, ki je bil bojevit narave, se je odločil boriti za napredek v glasbeni umetnosti, tako teoretsko v mnogih razpravah, kakor praktično v svojih skladbah. Užival je neomejen ugled in priznanje. Izven svoje domovine je znan posebno po svoji biblijski operi »Samson in Dalila«. Mariborčanom ga bo predstavila kot vokalno instrumentalnega komponista Glasbena Matica, ki bo na svojem jubilejnim koncertu 2. maja izvajala njegovo slovit odo v oratorijemskem stilu »Lira in harpa«, ki jo je spenil znameniti francoski pesnik Viktor Hugo (1810—1885).

Boscova proslava v Mariboru. Včeraj dopoldne so bile v mariborski stolnici velike svečanosti v proslavo svetnika dona Bosca. Višek je tvorila slavnostna pridiga lavantinskega škofa g. dr. Tomažiča in pontifikalna maša z zahvalno pesmijo in blagoslovom. Popoldne pa je bila v unionski dvorani slavnostna akademija, pri kateri so nastopili s pestrnim sporedom selezijski gojenci, vojaška godba, slavnostni govor o donu Boscu pa je imel g. Žebot. Akademije se je udeležila velika množica vernega ljudstva.

Za vse prijatelje narave, zlasti pa za lovce in planince, je bilo v poučno predavanje priredi Slovensko planinsko društvo v sredo, 25. t. m. v dvorani kina Apolo. Predaval bo priznani slovenski lovski pisatelj in veliki prijatelj narave g. Vladimir Kapus o življenju na naših gorah in ob tej priliki obrazložil živalstvo naših gor. Predaval bo tudi primeren film in prikazal samotarstvo naših kozorogov, obenem pa nudi vpogled v razigranost najodličnejših zastopnikov naše divjačine.

Zanimivo predavanje. Pododbor Združenja rezervnih častnikov v Mariboru vabi vse svoje člane na predavanje, ki ga bo imel podpolkovnik g. Peter Kiler o funkciji artilerije v sodobni vojni. Predavanje bo v dvorani Ljudske univerze v četrtek 26. t. m. ob 20. uri.

Ekskurzija v Tscheligijsvo tovarno pri redi Ljudska univerza v četrtek 26. t. m. ob pol 15. uri. Zbirališče pred »Veliko kavarno«. Interesenti naj pridejo točno ob napovedani uri.

Prva pomoč pogorelcem na Dravskem polju. Ban dravske banovine g. dr. Marušič je nakazal iz banovinskih sredstev enkratni prispevek 18.000 Din za pogorce v Spodnjih Pletarih in Medvedcah.

Akademija dijakov državne trgovske akademije v Mariboru. V soboto zvečer je občinstvo docela napolnilo veliko dvorano v Narodnem domu, kjer so priredili dijakih državne trgovske akademije svojo drugo akademijo v proslavo jugoslovanskih junakov Frankopana in Zrinjskega. V uvodu je imel v tem smislu g. prof. Struna govor in obenem pozdravil pokrovitelja prireditve veleindustrija g. Hutterja in njegovo gospo, ki je prejela krasen šopek nagelčkov, ter zastopnika mestne občine g. podžupana Golouha. Na sporedu je bila komedija v treh dejanjih »Svatba Krečinskega« v režiji št. Maksa Furijana. V igri so nastopili: gg. Preatoni, Stajna, Tušnik, Smerdu, Metela, Gorjup, Robnik, Lipuš ter gđ. Fančič Stepančičeva in Anica Kopičeva. Igra je bila odigrana v splošno zadovoljstvo občinstva, kar je pokazal velik aplavz. Sledile so narodne pesmi »Ko ptičica na tuje gre«, »Prav lušno je polet« in »Ribce po vodi plavajo«, ki jih je pel g. Ladislav Rakovec in je s svojim solo nastopom navdušil vse občinstvo. Kot zadnja točka sporeda je bil koncertni valček za mešan zbor in klavir, ki ga je vglasbil doktor Anton Schwab pa Zupančičevi »Zarji«. Pel je pevski zbor državne trgovske akademije, ki ga je vodil g. prof. Mirk. Dirigent je prejel za svojo požrtvovalnost prekrasen šopek nagelčkov. Akademija se je končala z velikim uspehom. Sledil je ples, ki je trajal v sijajnem razpoloženju plesalcev, kakor tudi opazovalcev pozno v noč.

Ustreljen tihotapec na meji. Prefeklo soboto zvečer okrog 9. ure je na meji pri Sv. Križu nad Mariborom ustrelil obmejni stražnik 27-letnega čevljarskega pomočnika Alojzija Hojnika, znanega kot izredno drznega in nevarnega tihotapca, ki se v kljub številnim opominom in kaznim ni maral poboljšati in se ni bal dalje tihotapiti. Ko se je Hojnik vračal po skrivni poti iz Avstrije, ga je zasačila straža. Ker se na trikratni poziv ni hotel ustaviti in se je spustil v beg, je streljal na bežečega obmejni stražnik. Krogla je zadela tihotapca v hrbet in se je zgrudil na mestu mrtve na tla. Včeraj dopoldne se je podala tja komisija, ki so jo tvorili sodni izvedenec dr. Zorjan, okrajni glavar dr. Seneković, zapisnikar g. Jaki in poveljnik obmejne straže. Po ogledu so truplo prepehali v mrtvašnico na pokopališču k Sv. Križu, kjer ga bodo pokopali. Naj bi bila tragična smrt tihotapca resen opomin vsem, ki se bavijo v kljub najstrožjim odredbam še vedno s tihotapstvom na naši meji.

Radio Ljubljana. Spored za torek 24. aprila. Ob 11: šolska ura: Primorski Slovenci (dr. Lavo Čermelj) 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, plošče; 18: otroški kotiček (ga. Gabrijelečeva); 18.30: plošče; 19: vodilni možje češkoslovaškega Sokola; 19.30: narodnosti v evropskih državah, predava Miran Fux; 20: glasbeno predavanje (variacija), Beethoven: variacije na Diabellijsvo temo, izvaja gđ. Poženelova; 20.45: radio-orkester; 21.40: vokalni koncert gđ. Sokove; 22.10: čas, poročila; 22.30: angleške plošče.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek ob 20.15 predava naš umetnostni zgodovinar in kritik g. dr. Ložar iz Ljubljane o moderni slovenski umetnosti. Izbrane skulptorne slike! V petek 27. IV. predava prof. Šedivy o Sofiji, prestolnici Bolgarov. Skulptorne slike.

Grajski kino. Od danes dalje ljubavna veseloigra »Matura ljubezni«; Ramon Novaro igra glavno vlogo. Naš prihodnji vefilm »Jaz ljubim te«; Annabella in Prejan.

Kino Union. Do vključno torka krasna Leharjeva opereta »Carjevič« z Marto Eggertovo in opernim pevcem H. Söhnkerjem. Sledi veseloigra »Hladna devica« z Lucijo Englishi (Nedolžnost z dežele).

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 13.6 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 12.4 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 17.1 stopinjah 729, reduciran na ničlo pa 727; relativna vlaga 57; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo menjajoče oblačno.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 24. aprila ob 20. uri: »Hokuspokus«, Znižane cene. Zadnjikrat. Red B. »Hokuspokus« poslednjič v sezoni. — imenovano komedijo Curta Goetza, ki ji je tudi mariborsko občinstvo zaradi vse-skozi napete in duhovite vsebine pri vseh predstavah sledilo z nenavadno velikim zanimanjem, uprizore v torek, 24. t. m. poslednjič v sezoni in po znižanih cenah.

Prihodnji teden bo premiera »Nore« slavnega Ibsenovega dela, ki si je osvojilo vse svetovne odre. Skušnje za to drama, ki ima vse Ibsenove vrline, vodi Vladimir Skrbinek. Vodilni vlogi bosta pri nas igrala kot gosta odlična slovenska umetnika, danes prvaka zagrebške drame Vika Podgorska in Hinko Nučič.

Zupančičev »Ciciban« na mariborskem odru. V nedeljo, 6. maja vprizori 50 ljudi štejoč ansambl Ferda Delaka iz Ljubljane v lastnih razkošnih kulisah popularno odersko prireditev Zupančičevega »Cicibana«. Na to edinstveno slovensko otroško revijo opozarjamo že danes in priporočamo čim skorajšnje rezerviranje sedežev.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalah, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz Josefove« vode. Po izkušnjah, nabranih na klinikah za notranje bolezni, je »Franz Josefova« grenčica izredno dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Izredni občni zbor društva »Nanos« bo v soboto, dne 28. aprila v mali dvorani Narodnega doma ob 19. uri. Dolžnost vsakega člana je, da se ga sigurno udeleži. Vabljeni tudi ostali simpatizerji našega društva. Odbor.

Šahovske pokalne tekme. Mariborski Š. K. in šah. sekcije Kult. društva »Triglav«, Združenja jugosl. nac. železničarjev in športnega kluba »Železničar« priredijo letos drugič medklubске pokalne tekme mariborskih šahovskih klubov. Vsak klub zastopa svoje barve na 8 deskah. Tekme se vršijo v kavarni »Ladran«. Prvo kolo se odigra v sredo, dne 25. t. m. ob 20. uri; nadaljnji dve koli se odigra 2. maja in 9. maja istotam. Vsak večer igrajo vsi štirje klubi na 16 deskah, kar bo nudilo šahovskemu občinstvu gotovo veliko zanimivosti.

Važno za upokojene častnike in vojaške uradnike. Uprava Združenja upokojenih častnikov in vojaških uradnikov sporoča svojim članom, upokojenim častnikom, ki so prizadeji po čl. 68. finančnega zakona za leto 1934-35, naj takoj vložijo prošnje za reguliranje pokojnine po novem predpisu. Prošnje, ki jih ni treba kolkovati, naj pošljejo čimprej ministrstvu vojske in mornarice (penzijski odsek). Tudi naj v prošnji navedejo številko rešitve, po kateri jim je bila pokojnina regulirana, nadalje blagajno, ki jim pokojnino izplačuje ter stanovanje in točen naslov.

Zaplenjeno motorno kolo. Orožniki pri Sv. Križu nad Mariborom so včeraj zaplenili nekemu tihotapcu motorno kolo, vredno nad 12.000 Din. Motociklist je nameraval prekoračiti mejo, zasačil pa ga je orožniški podnadrednik g. Lončarič, ga povabil na orožniško postajo in mu kolo odvzel.

Nezgoda izletniškega avtobusa. Skupina Dunajčanov je dospela včeraj popoldne v Maribor in takoj nadaljevala pot v novem modernem avtobusu proti Beogradu. Blizu Slivnice pa je avtobus, hoteč se izogniti nekemu vozilu zavozil ob občestni jarek. Pri močnejšem sunku se je nekaj potnikov lažje poškodovalo, manjše poškodbe pa je dobil tudi avtobus. Na pomoč so bili klicani mariborski reševalci, ki so nudili ponesrečencem prvo pomoč in pomagali izvleči avtobus iz jarka. Potniki so prenočevali v Mariboru. Ponesrečeni avtobus je v večernih urah zbuhal pred hotelom »Orle« veliko zanimanje.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslablosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Lepo zborovanje mariborskih slovenskih trgovcev

Občni zbor Slovenskega trgovskega društva - Razveseljivo poročilo o uspehih enoletnega trgovskega tečaja Po vzgledu ljubljanske občine naj bi tudi mariborska podpirala nacionalno vzgojo trgovskega naraščaja

V restavraciji Narodnega doma je imelo mariborsko Slovensko trgovsko društvo preteklo soboto zvečer svoj 23. redni letni občni zbor pod predsedstvom g. Branka Mejovška. Udeležilo se ga je lepo število mariborskih slovenskih trgovcev, navzoča pa sta bila tudi zastopnik Tujsko-prometne zveze g. Drago Roglič in zastopnik mestne občine mariborske g. Franjo Bureš.

Iz predsedniškega poročila je razvidno živahno društveno delovanje v pretekli poslovni dobi. Društvo si je prizadevalo navezati čim tesnejše prijateljske in družabne stike med slovenskimi trgovci. V ta namen je priredilo več lepo uspešnih izletov na našo severno mejo, pri katerih je vneto sodeloval pevski odsek. Tudi je priredilo tečaj za aranžiranje izložbenih oken in s svojo iniciativo mnogo pripomoglo k lepšanju mesta zlasti v dneh Mariborskega tedna. Predsednik je opozarjal na nevarnost naseljevanja Židov in ugotovil, da se jih je v zadnjem času naselilo v Mariboru nad 70, ki se zaenkrat udejstvujejo samo še v industriji, utegne pa se zgoditi, da bodo pričeli odpirati tudi svoje trgovine. Kakor Beograd in Zagreb, tako naj bi tudi Maribor odločno zahteval, da se priseljenim Židom ne dovoli na njegovem teritoriju več ko štedenso bivanje. Z vso vnemo in najboljšo voljo je društvo podpiralo akcijo za zblizanje mesta s podeželjem, zavedajoč se dobro, če bo naš kmet lahko spravil v denar svoje pridelke, bo napredovala tudi trgovina.

Skrbno sestavljeno in precej obširno tajniško poročilo je podal društveni tajnik g. Albin Ambrožič. Mariborsko Slovensko trgovsko društvo šteje nad 100 slovenskih trgovcev. Vzorno in skrbno sestavljeno je bilo tudi poročilo društvenega blaginika g. Janka Preaca. Po podanih poročilih je v imenu nadzornega odbora predlagal razrešnico odboru g. Šošarič.

Mariborsko Slovensko trgovsko društvo že leta in leta vzdržuje enoletni trgovski tečaj. Na to svoje požrtvovalno delo je društvo lahko ponosno, ker ne išče pri tem nobenega dobička in nobenih koristi, vse svoje sile posveča le nacionalni in strokovni vzgoji trgovskega naraščaja. Poročilo o delovanju in uspehih enoletnega trgovskega tečaja Slovenskega trgovskega društva je podal vodja tečaja, profesor tukajšnje državne trgovske akademije g. Lojze Struna. Iz njegovega poročila posnemamo, da je bilo koncem lanskega šolskega leta pripuščenih k letnemu izpitu 14 gojencev, in sicer 13 učenik in 1 učenec. Uspeh končnega izpita je bil: 2 odlika (Iraja Mejovškova in Hilda Tavčarjeva), 8 prav dobrih, 2 dobra in 1 zadosten.

Kar se tiče obiska, je bil v vseh letih obstoja tečaja lanski najslabši. Začetkom leta je bilo vpisanih skupno 18 gojencev, od katerih pa je prišel le eden h končnemu izpitu. Drugi so izstopili že med letom, večinoma zaradi slabega napredka. Končnim izpitom so z vnemo prisostvovali nekateri trgovci in je bil skoro vedno navzoč predsednik društva gosp. Mejovšek, ki mu je profesor Struna izrekel za njegovo skrb in zanimanje za tečaj pristrčno zahvalo. Vsi pri izpitu navzoči so se lahko sami prepričali, da je iskrena želja vodstva tečaja nuditi gojencem čim več potrebnega in koristnega znanja na pot v življenje, kjer se prav za prav začne šele njihova prava izobrazba.

Začetkom letošnjega šolskega leta se je vpisalo v tečaj 24 učencev in učenk. V prvem semestru so 4 gojenci izstopili. Kar pa je posebno razveseljivo, je 8 učencev in učenk iz raznih krajev dravske banovine, kar je dokaz, da so pričeli ceniti tečaj tudi naši podeželski trgovci. Potrebna bo še velika reklama in veliko podrobno delo, da se bo naše podeželsko trgovstvo seznanilo s to koristno ustanovo. Priznalna pisma, ki jih prejema vodstvo, pričajo, da zadostuje znanje, ki si

ga pridobi srednjedober učenec na tečaju za poslovno delo naših podeželskih trgovcev, od katerih se danes tudi že mnogo zahteva. Vodja tečaja je tečaj prav toplo priporočal vsem onim, ki ne nameravajo nuditi svojim sinovom in hčeram višje trgovske naobrazbe.

Učni uspeh letošnjega prvega semestra je bil dober in so dobili trije učenci odlične, 7 prav dobrih, 4 dobre, 1 zadostno in 4 nezadostne ocene. Semestralna spričevala so bila razdeljena učencem ob prisotnosti podpredsednika g. Pintarja, ki je bodril učence k marljivemu in pridnemu učenju. Nadalje je g. profesor Struna poročal o zaposlitvi absolventov tečaja in dejal, da so dobili skoro vsi službe. Ker pa obiskuje letošnji tečaj več gojencev kakor lani, je apeliral na vse slovenske trgovce, ki nameravajo zaposliti kako pisarniško moč, naj v prvi vrsti dajo kruh absolventom tečaja. Kakor vsako leto je tudi letos naglasil, da društvo ne išče pri tečaju nikakega dobička, marveč ga vodi pod svojim okriljem le iz ljubezni do naše mladine, ki ji hoče nuditi, kolikor je pač mogoče doseči v enem letu, dobro trgovsko in nacionalno vzgojo. Ob koncu svojega poročila je vodja tečaja ponovno apeliral na vse navzoče, naj po vseh svojih močeh podpro to prekernostno ustanovo in naj še nadalje ohranijo svojo naklonjenost. Za vse, kar so storili doslej, pa jim je izrekel prav pristrčno zahvalo.

Občni zbor je nato soglasno sprejel katere spremembe društvenih pravil, razpravi o predlogih uprave in članov je razvila daljša in živahna debata. I. časopisnih poročil o proračunski razpravi ljubljanske občine je razvidno, da žrtvuje ljubljanska občina za sličen trgovski tečaj nad 30.000 Din na leto. Zato je predlagal prof. Struna, naj bi po njenem vzgledu podprla tečaj Slovenskega trgovskega društva tudi mariborska občina, ki doslej zahteva za souporabo učnih prostorov na državni trgovski akademiji, za katere plačuje že država najemnino, še posebej od tečaja na leto 10.000 Din. Na prošnjo je občinski svet sicer črtal polovico zahtevanega zneska, vendar bi bilo nujno potrebno, da bi tudi mariborska občina uvidela korist obstoja trgovskega tečaja in ga podprla s primerno subvencijo. Med drugim je občni zbor zavzel svoje stališče tudi proti bolgarskim vrtnarjem, ki zalagajo mariborski trg s svojim sočivjem in zelenjavo ter na ta način odjedajo kruh našim okoliškim kmetom. Društvo bo v primerni spomenici na to opozorilo mestno občino, kakor tudi glede subvencije za enoletni trgovski tečaj.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen z malimi izjemami dosedanjí odbor s predsednikom g. Brankom Mejovškom in podpredsednikom g. Pintarjem na čelu. Po končani razpravi pri raznoterostih je predsednik že v pozni uri zaključil to lepo uspelo zborovanje.

Ptuj

Ptujске komunalne zadeve

V četrtek 19. t. m. je bila ob 18. uri v mestni posvetovalnici redna seja ptujškega občinskega sveta. G. župan Jerše je kot prvi podal svoje poročilo, iz katerega posnemamo, da se pogodba, ki jo je svojčas mestna občina sklenila z neko tvrdko zaradi ustanovitve tekstilne tovarne v poslopih bivšega dominikanskega samostana, sporazumno razveljavila. Prostori v tem samostanu, v kolikor so že preurejeni za obrat, so pa na razpolago interesentom tekstilne industrije. — Deputacija občinskega sveta je senatorju g. dr. Ploju v Mariboru na slovesen način izročila diplomu častnega občanstva. Senator g. dr. Ploj je pri tej prilici izročil deputaciji znesek 3000 Din za ptujške občinske reveže. Za županovim poročilom je sledilo poročilo upravnega odseka, iz katerega posnemamo najvažnejše točke. Ker ni izgleda, da banska upra-

va potrdi za letošnji proračun cestno doklado na izvoz blaga, treba računati s primankljajem v proračunu v znesku 60.000 Din. Za kritje tega primankljaja se sklone zvišanje občinskih doklad na direktne državne davke za 6% in uvedba še nekaterih novih občinskih taks. — Za regulacijo potoka Grajene je banska uprava že nakazala znesek 20.000 Din; pričakuje se, da se v najkrajšem času za regulacijo izplača od banske uprave še 40.000 Din, zagotovljeno je celo, da sledijo v ta namen še nadaljnja denarna nakazila. Regulacija Grajene se je že pričela. Pri teh delih so zaposleni brezposelni iz mesta in iz neposredne mestne okolice, ker je bila podpora dana od banske uprave pod tem pogojem. — Za gospodinjski tečaj, ki se vrši v Ptujju od aprila do konca junija t. l., prepušča mestna občina brezplačno učne prostore, stanovanjske prostore za učno osebje, kurjavo in razsvetljavo pod pogojem, da okrajni kmetijski odbor tudi za udeleženko iz mesta, v kolikor so siromašne, nakáže podporo v denarju v enaki višini kakor za udeleženko z dežele. Muzejskemu društvu se prepuste nekateri prostori v Dominikanskem samostanu za namestitve knjižnice in za galerijo slik, ker dosedanjí prostori ne zadoščajo. — Martinu Černilu se proda 640 m občinskega zemljišča za sejmiščem, da si tam postavi hišo. — Pobiranje brošarine na vino in druge alkoholne pijače, ki jo je vršila finančna kontrola, prevzame zopet mestna občina v lastni režiji.

Iz poročila pravnega odseka je razvidno, da so sprejeti v domovinsko zvezo Ana Herbec, Matija Vidušič, Franc Kavčevič, Marija Čuš, Alojz Unuk in Franc Korpar. — Nadalje se potrdijo sklepi mestnega ubožnega sveta. Za velikonočne praznike se je izdalo za mestne reveže 3.057 Din v gotovini in 60 kg moke, sta jo poklonila trgovca Senčar in št. — Načrt za ustanovitev lastne hišice za občino Ptuj in Breg se opusti zaradi previsokih stroškov. Ker je oskrba hiralcev v banovinski hiralnici previsoka, namreč 15 Din na dan in je pričakovati zvišanje na 18 Din, se sklone preseliti hiralce v hiralnico v Muretincih, kjer stane oskrba na dan le 10 Din. Med slučajnostmi se je sklenilo zaprositi železniško upravo za razširitev tovarnega kolodvora, ker v današnjem stanju ne ustreza več svojemu namenu. Slično zaprosilo je stavil tudi trgovski gremij v Ptujju.

Po javni seji se je vršila še tajna seja, na kateri so razpravljali o raznih personalnih zadevah.

Maribor ima kraljico lepote

Mesteca pod Piramido, ki se imenuje Maribor, je doživelo v nedeljo zvečer senzacijo... V gostoljubnih prostorih »Velike kavarne«, kjer caruje markantna oseba g. Klešiča, je bil dolgo pred napovedanim časom živahen dirindaj... Sramežljive in nesramežljive kandidatke so bile izdatno založene s pudrom in sličnimi toaletnimi zadevščinami. Iz oči v oči se je bralo vprašanje: katera bo prva, najlepša? Rahli drhtljaji, kjer je obvladovanje in spretno prikrivanje pričakovanja, očitni znaki nervoznosti, kjer so dani pogoji uspešnega »kandidiranja«. Filmski režiser Olaf Barrou, organizator volitev »Miss Maribor«, dviga svoj glas in tolači to in ono; volitve... Iz ozadja kakor pelin grenke opazke neugnan »samčevske bratovščine«; živahen sij v pogledih upajočih mamic; postrani pogledi prezrtih gospic, ki je izvežbano oko režiserja Olafa Barrouja šlo mimo njih. Godba zadoni, kandidatke vkorakajo, oglušujoče ploskanje, vmes zbadljive opazke, rezget in krohot ljudi, ki jim je vse skupaj imenitna šala in zabava; 17 jih je. Po dvorani čuješ rahlo šepetanje. Številka ena... Največ šans ima. Ostro režiserjevo oko ni menda kar tako tjavendan odmenilo prvo številko. Blondinke, brinjetke. Iz vseh vrst in tipov skupaj zbrane in na oder postavljene: druga drugo pogledujejo — vsaka privoščiči sebi največ glasov. Glasovanje...! Razglas: ogromno večino glasov pripade številki ena, Hilda Podpečanova iz Celja, uslužbenka v Mrakičevi brivnici in la-surljarni, je lepo dekle. Nesporo prvenstvo. To so že od vsega začetka zatrjevali celo najstarejši med starimi mestjani, ki so se naleteli skupaj k pomembni

priredivti. Visoko rasla, prikupna blondinka, idealne ženske rasti. Skratka; Mariborčani so po ponesrečenem poizkusu pred leti na otoku našli v svoji sredini nesporno lepoto. Včeraj še neznana, danes ovenčana z znamenjem zmage na lepotnem bojišču; obremenjena s kopico daril raznih vrtdk. Buren aplavz. »Miss Maribo—o—r«! Podkraljica lepota pa je postala mična Julijana Braunova. Čast in priznanje organizatorju režiserju Olafu Barrouju in njegovi ljubeznivi gospe: Kristi »mis Kolin«, pa tudi kavarnarju Klešiču, ki je s svojim globokim umevanjem omogočil, da imamo tudi Mariborčani svojo »miss« in »podmiss«.

Zaščita zgodovinskih in umetnostnih spomenikov

Po novem pravilniku o zaščiti zgodovinskih in umetnostnih spomenikov so v Mariboru zaščitene naslednje zgradbe, odnosno spomeniki: mariborski grad v svoji celoti; na Koroški cesti fasade hiš št. 1, 15, 17, 28 in portal pri hišah št. 2 in 8 ter grb na hiši številka 21; na Glavnem trgu zunanost hiš št. 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 15 in mestni magistrat z arkadami, zbornico in balkonom; v Gosposki ulici fasada hiše št. 15 in grb na hiši št. 11; v Židovski ulici zunanost nekdanje sinagoge; v Stolni ulici grb na hiši številka 16; v Gosposki ulici freske na hišah št. 3, 5, 4, ter fasada hiš št. 13 in 26; v Slovenski ulici na hiši št. 26 slika Svete Družine iz leta 1745; nadalje Gambrinovo obzidje v Miklošičevi ulici in portal pri hiši št. 2; v Strossmayerjevi ulici pa pri hiši št. 26 rozeta v severno zahodnem vogalu in južna fasada, kjer je bila prva protestantska molilnica in prva mariborska industrija v večjem slogu; v Orožnovi ulici portal št. 5 in zunanost hiše št. 11; v Jurčičevi ulici portal pri hiši št. 4, pri hiši št. 3, na dvorišču del nekdanjega »jelena«, v Langusovi ulici na hiši št. 2 freska, na Vodnikovem trgu pa ostanki obzidja; na Vojaškem trgu minoritska cerkev v celoti; v Vojaški ulici fasada hiše št. 8; Pristaniški ulici hiša št. 7 fasada in okolica; v Vetrinjski ul. vzhodna stran, izvzemši vogala ob Tattenbachovi ulici in Ob Jarku ter fasada hiš št. 16, 22, 24, portal pri hiši št. 18 in št. 30 v svoji celoti z grbom; na Šlomškovem trgu hiše št. 1, 3 in 19 v današnji zunanosti. Izmed spomenikov so zaščiteni Marijin na Glavnem trgu, Tappeinerjev na Šlomškovem trgu, Florijanov v Tattenbachovi ulici, rimski spomenik na Meljskem dvoru, vodokaz Drave pri klavnici ter graška vrata na hiši št. 6 na Trgu svobode. Izmed cerkva so zaščitene Alojzijeve, Frančiškanska, Stolica in Magdalenska, v kolikor jo upoštevava v svojem načrtu arhitekt Plečnik. Na starem pokopališču pa so zaščiteni tudi nekateri spominski nagrobni kamni.

Štirideset milijonov škode.

Pred kratkim je v Sao Paulu v Braziliji uničil požar velike mlîne nekega italijanskega industrija. Ob priliki požara se je smrtno ponesrečilo več uradnikov in delavcev, ki so bili zaposleni v mlinu. Izpod ruševin so izvlekli njihova izoglenela trupla. Škoda, ki jo je povzročil ogenj, je velikanska in presega vsoto 10 milijonov italijanskih lir.

Češkoslovaška mora biti pripravljena.

Ob priliki odkritja spomenika bivšemu ministrskemu predsedniku Švehli je imel minister za narodno obrambo Bradáč pomemben govor, v katerem je med drugim izjavil, da mora biti češkoslovaška vojska pripravljena, močna in prekrbljena z vsem potrebnim materialom zaradi nemirnih časov, v katerih živimo.

Smrt večnega mladeniča.

V Andrijeviči v Črnigori je pred kratkim umrl v starosti 118 let črnogorski bojevnik Jovan Dedović, ki so ga poznali vsi pod imenom »večni mladenič«. Dedović se je udeležil vseh bojev proti Turkom. Ko je bil še mlad, je bil več dni gost pesnika kneza Njegoše. Na stara leta je zbiral zdravilna zelišča po gorah in se s tem tudi preživljal.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Naj odkupim njuno življenje za svoje ponižanje?« je pomislila princesa. »Naj prosim usmiljenja njega? Kaj sta mi Savadagak in Buramak? Azteka sta, sinova mojega ljudstva. Ni to dovolj? Naj ju umore Atlanti? Kaj mi bo koristila njuna smrt? Njuno življenje? Lahko mi še koristita. Da, ne smeta umreti, potrebujem ju, potrebujem za načrte moje nezane prijateljice...«

»Zakaj ne odgovoriš, ponosna hči ponosnega očeta?« je nadaljeval faraon. »Če nočeš govoriti, dobro, potem ukazujem...«

»Ne!« je kriknila Evalasta. »Milost, véliki, faraon faraonov! Odpusti greh častnikoma mojega očeta kralja kraljev. Ne poznam okoliščin rjunega zločina, a čutim, da nista kriva, da sta nedolžna...«

»Ti prosiš milosti?« se je začudil faraon, in smehljal zadovoljstva je spreletel njegov obraz.

»Prosim...« je ponovila princesa.

»Potem bodi uslišana tvoja prošnja!

Častnika kralja kraljev, mojega prijatelja Ilamagada, pribočnik Savadagak in tekač Buramak sta prosta...«

»Hvala, véliki! Slava veličastju tvojemu! Čast milosti tvoji in neskončni pravičnosti tvoji, najvišji gospod zemlje!« sta vzkliknila Savadagak in Buramak in udarila s čelom v tlak.

»Hvala ti, najpravičnejši, o solnce solnc, božanstvo božanstev!« sta ihta zaklicali Ista in Upa. Potem sta vstali, se približali princesi, padli pred njo na tla in poljubljali njuna oblačila. Isto sta storila Savadagak in Buramak.

»Kdo sta ti deklici?« je vprašala Evalasta.

»Najini nevesti,« sta odgovorila častnika.

»Ju ljubita?«

»Ljubiva.«

»In ljubite vidve njiju?«

»Ljubive.«

»Ljubite se! Taka ljubezen je sveta.«

Faraon je tlesnil z rokama; sužnji so

dvignili nosilnico in odnesli Evalasto iz dvorane. Potem se je dvignil še sam in odšel.

»Zahvalita se vélikemu in princesi za rešitev,« je dejal Libis Savadagaku in Buramaku. »Prosta sta in lahko odideta, kakor da se nič ni zgodilo.«

Savadagak in Buramak sta padla na kolena, se nato dvignila in odšla v spremstvu Iste in Upe. Čuvstvo neskončne sreče jima je napolnilo srce. Ušla sta smrti. Rešila ju je ona, vélikega, usmiljenega princesa princes. In v hipu je bilo pozabljeno vse silno trpljenje ječe, pozabljen je bil smrtni strah. Deklici sta se od sreče jokali. Samo Aftagad je molče obsejal na svojem mestu. Zamislil se je globoko, da niti čutil ni, da je ostal sam.

XI.

Favoritka Nefteta je preživela ves dan kakor v zamaknenju. Zleknela po blazinah svoje sobe je snovala načrte, a dosnovati jih ni mogla. Čim bolj je premišljevala, tembolj je spoznavala, da se pojavlja na vsakem koraku sto ovir! Straže v palači so bile postrojene in so vse pazile samo na princeso Evalasto.

»Kako bi jo odpeljala ven?« se je spraševala in obenem tudi že odgovarjala na

to vprašanje z novim, še težjim vprašanjem: »Če se mi to posreči, kako naj jo spravim iz dvorne četrti v Semisiris? Nobenega nezastraženega izhoda ni. Povsod so straže.«

Tako je prebila ves dopoldan in popoldan, šele proti večeru se ji je nenadoma porodila najboljša misel, ali se ji je vsaj zdelo, da je najboljša.

»Da,« si je dejala, »nobene druge rešitve ni, mogoča je le ena sama pot, po podzemskem hodniku, ki vodi iz dvora v najvišje svetišče na Gori prihoda. Tudi ta hodnik je zastražen, a preoblečene v sužnjo princese ne bi spoznali. Toda kaj potem? Brez sporazuma s svečeniki načrt vendarle ni izvedljiv. Pridobiti bi morala višjega duhovna Ankamisa. Si-jajna misel!« je vzkliknila. »Ankamis me že dolgo zasleduje s svojo ljubeznijo. Za ceno sladkega obeta bi se vdal.«

Toda ob tej misli se je znova zdrznila:

»Obeta, ki bi ga morala izpolniti... To bi bila moja prva nezvestoba, prva oskrnitev ljubezni do vélikega. Bi mogla to storiti? Da odstranim njo? Da, zakaj ne? Če ostane tu, sem itak izgubljena. Ni potem vseeno?«

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

V znamenju boja za točke

Dve prvenstveni nogometni tekmi v I. razredu
Tekmovanje za prvenstvo II. razreda odloženo!

V nadaljevanju tekmovanja za prvenstvo LNP sta bili včeraj na programu dve važni tekmi, in sicer sta se v Mariboru srečala Čakovečki SK in ISSK Maribor, v Ljubljani pa ŽSK Hermes in SK Celje. V Mariboru se je pripisovala srečanju ČSK s ISSK Mariborom precejšnja važnost, pa se je po poteku igre videlo, da je ČSK nevaren nasprotnik. SK Celje je gostoval v Ljubljani ter podlegel Hermesu. Od zadnje nedelje se prvenstvena tablica ni spremenila.

ISSK Maribor:Čakovečki SK 2:2 (1:1).

Ta igra je spričo uspešnega nastopa Mariborovega moštva v poslednjem času vzbujala precej zanimanje. Na igrišču se sicer ni trlo ljudi, okrog 700 jih je prišlo v nadi, da bodo pričeli pričakovane nape-te borbe. Toda moštvo ISSK Maribora ni uspelo pokazati se z najboljši strani, kakor v zadnjih dveh bojih, temveč si je pustilo od gostov diktirati stil igre.

Od začetka sta obe moštvi producirali po nekaj energičnih potez, ki so sicer končavale pred golom mlačno, vendar se je po stilu igre in po predvedenem tempu dalo sklepati na napet potek. To je trajalo okoli četrte ure, potem je ČSK dosegel iz prostega strela na 16 m črti vodilni gol. Maribor je začel energičnejše izpeljavati svoje napade in se mu je posrečilo v 28. minuti rezultat izenačiti. V drugem polčasu pa je čedalje bolj uha-jala v igro ostra, nesimpatična nota, tako, da je moral sodnik večkrat igro prekiniti. Incidenti pa so se le odigrali v igrišču. Pri tem moramo ponovno naglasiti, da je bil vsem tem incidentom edino-le kriv sodnik, ki po našem mnenju absolutno ni sposoben voditi težje tekme. Nekatere njegove odločitve so bile naravnost smešne in se sodnik sploh ni brigal ali predvajajo igralci nogomet ali rokoborbo. Škoda, da se je iz mnogo obeta-jočega začetka na ta način porodil bolj klavern konec.

Kakor je treba z ene strani poudariti, da moštvo Maribora ni bilo ravno najboljšo razpoloženo, je treba pa tudi naglasiti, da so gosti imeli v odlični meri svoje prste vmes. V začetnih vehementnih napadih ČSKa se je Mariborova obramba komaj sproti našla. Ko se je pa spravila kombinacijska mašinerija v pravi tek, je postala slika na mah drugačna in domačini so začeli spočetka komaj opazno, pozneje pa vedno bolj prevladovati na polju in se nevarno bližati protiv-nikovemu svetišču. Toda do prave odločnosti so se povzpeli šele v drugi polovici prvega polčasa, prinesli pa so jo s seboj tudi še v drugi polčas in se je do dobra, čeprav ne povsem dosledno, poslužili.

Čakovečki SK se je predstavil kot močno in izrazito borbeno moštvo, ki pa je bilo včeraj zelo nedisciplinirano. Gosti so bili odlični v startu, toda čestokrat so prekoračili meje fairnesse. Razen tega pa so igrali z neverjetnim elanom in požrtvo valnostjo, česar se od domačinov ne more reči.

Sodil je g. Nemec.

V predtekmi je rezerva SK Železničarja premagala v prijateljski tekmi rezervo ISSK Maribora z 2:1.

SK Mura:SK Panonija 12:1 (7:0).

Murskosoboški »derby«, ki se je včeraj vršil v Murski Soboti, se je končal z visoko zmago SK Mure. Kot že sam rezultat pove, je bila Mura absolutno boljše moštvo in je zaslužno zmagala, čeprav je rezultat malce previsoko izražen. Sodil je g. Kopic iz Maribora objektivno in dobro.

SK Svoboda:SK Ptuj 2:1 (0:1).

Za včerajšnjo prvenstveno tekmo, ki se je odigrala v Ptuj, je bilo veliko zanimanje. Tekma je bila izredno živahna, žalibog pa tudi včasih prekomerno ostra. Sodil je g. Jančič iz Maribora.

SK Železničar : Atletik SK
3:2 (1:0)

Pred odločilnimi boji za prvenstvo LNP se je SK Železničar pobrigal za primeren trening in povabil celjske Atletike na odigranje prijateljske tekme v Mariboru, ki je bila včeraj dopoldne na igrišču SK Železničarja na Tržaški cesti.

Moštvo SK Železničarja včeraj v nobenem oziru ni zadovoljilo. Pokazalo se je v včerajšnji igri morda bolj ko v kateri drugi, da ni homogeno niti po znanju niti po delu, ki ga poedinci opravijo. V triu je hroma točka v desni zvezi, ki je v polju brez vsake koristi za celoto, pred golom pa čaka, da mu ustvarijo priliko drugi. Vodja napada ne zna zaposliti krili. Napad je imel neštete prilike, da bi morda povečal zmago, toda najsigurnejše šance so ostale neizrabljene. Tudi krilska vrsta ni predvajala one igre, ki smo od nje vajeni. Ožja obramba je bila zelo nesigurna. V splošnem je moštvo delalo vtis, da se mu ne ljubi igrati.

Atletiki pa so zaigrali z elanom in požrtvovalnostjo kot redko katero moštvo. Posamezni igralci sicer ne razpolagajo z velikim tehničnim znanjem, v celoti pa so dobro zaigrali. Napad je bil najboljši na levi strani. Krilska vrsta je poševna: v kakovosti gre od desne proti levi nazaj, branilca imata v čistih pozicijah lepe odbojne strele, v boju z možem pa sta zelo nesigurna. Vratar je napravil nekaj pogrškov, sicer pa je bil dober.

Igra ni mogla zadovoljiti. Bila je sicer fair, manjkali pa so ji večinoma vsi oni elementi, zaradi katerih je nogomet lep. Potekla je brez pravega stila, brez posebno duhovitih zamislov in lepih kombinacij. Le redko se je žoga podajala v tretje, navadno je že pri drugem pasu posegel vmes nasprotni igralec.

Sodil je g. Vesnaver objektivno in dobro.

Predtekmo sta odigrali mladini ISSK Maribora in SK Železničarja in se je končala neodločeno 2:2.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: BSK:Gradjanski 2:0 (2:0).

Beograd: BASK:Hašk 2:1.

Split: Jugoslavija:Hajduk 2:2.

Dunaj: Vienna:Rapid 2:1, Admira:

WAC 5:2, Sportklub:Libertas 4:1.

Gradec: SK Donawitz:Grazer Sport-

klub 1:0!, Hakoah:Südbahn 3:1, Sturm:

Wacker 3:1, GAK:Körpersportklub 4:2.

Sokolstvo

Delovanje
sloveniebistriškega Sokola

Dobri prednjaki, idejno močni in tehnično izvežbani, so sokolskemu življenju to, kar voda ribi. Zato je naša društvena uprava na pobudo vaditeljskega zbora priredila prednjaški tečaj, ki se vrši ob četrtkih od 20. do 22. ure in ga obiskuje 22 tečajnikov. Ne tečaju predava-jo bratje Stopar, dr. Jagodič, Kristan, dr. Pučnik in Rismal. Za čete pa bo matično društvo priredilo tak tečaj v jeseni.

Pozdraviti je nadalje nov življenjski, impulz v našem društvu, ki se odraža v prosvetnih večerih. Prvi tak večer je v častnem številu obiskala naša mladina, starina pa menda iz nepotrebnih skepse do možnosti boljših družabnih odnošajev, večera ni obiskala. Izražamo upravičeno upanje, da bo prihodnjič drugače. V soboto 25. aprila bo predaval ob 20. uri v kino-dvorani profesor g. Brežnik iz Ljubljane o New Yorku. Predavanje bodo spremljale skioptične slike in vabimo članstvo ter ostalo občinstvo, da se ga udeleži v čim večjem številu.

Tudi bo društvo v letošnjem letu pro-

slavilo 100-letnico rojstva našega narodnega prvoboritelja dr. Josipa Vošnjaka, ki je svoja stara leta preživel v vinorodnih gorah pri Slov. Bistrici in leži pokopan pri Sv. Venčesu.

Pred 20. leti so priredili bistriški Slovenci majniški izlet v Laporje in na Videž. Izlet se je takrat pretvoril v veliko nacionalno manifestacijo in je imel za nekatere udeležence ob izbruhu svetovne vojne hude posledice. Naše društvo hoče poživiti spomin na ta zgodovinski dogodek in priredi 6. maja izlet v Laporje in na Videž. Že danes poziva vsa ostala narodna društva, naj bi se omenjenemu izletu pridružila.

Revijo društvenega dela v telovadnici pa bomo videli pri društvenem nastopu koncem maja. Obeta se nam lep sokolski dan. V Šmartnem na Pohorju sokolska misel zopet pridobi pristaše. Začasno je tam samo odsek našega društva, ki pa se bo v doglednem času pretvoril v četo. Okoliške čete se živahno gibljejo. Pevski zbor čete v Laporju je pred kratkim priredil prav posrečen koncert v Slov. Bistrici. Bratu Logarju čestitamo k lepemu uspehu. Sicer je lep del naše boljše družbe pozabil na svoje poreklo in ignoriral prireditve kmetskih fantov. Toda to vrlih laporških Sokolov ni motilo.

Mali oglasi

Razno

SVETLI PREM OG DIN 87.—

suhi kolobarji Din 4.—, prevozi tovarov po znižani ceni. Tičar, Magdalenski park. Telefon 2715. 1423

TRAJNE KODRE,

vodno, ondulacijo z najboljšimi tu. in inozemskimi preparati izvršuje salon Mrakič, Cankarjeva ulica 1 in Kralja Petra trg 4. 1565

DVORIŠČNO DELAVNICO

in sobo iščem takoj. Ponudbe pod »Točen plačnik« na upravo »Večernika«. 1632

Službo dobi

UČENCA

prejme foto-Japelj. 1581

UČENCA

sprejme Jakob Kos, kotlar, Maribor, Glavni trg 4. 1633

Stanovanje

SOBO

in kuhinjo oddam s 1. majem za 220 Din. Težno. Ptujška cesta 14. 1630

SOBO

in malo kuhinjo oddam dvema osebam, Naslov v upravi »Večernika«. 1629

Sobo odda

GOSPODE

sprejem na stanovanje in v svo oskrbo. Frankopanova ul. 15, dvorišče. levo. 1628